Przedpłata wraz z przesyłką pocztową wynosi 6 zł. a. w. rocznie.

ZWIĄZEK.

REDAKCYA i Administracya we Lwowie przy ulicy Hetmańskiej l. 12.

Pismo dwutygodniowe.

Organ Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

Wychodzi 10. i 25. każdego miesiąca w objętości arkusza.

Nr. 22. Dnia 25. listopada 1898. **XXV. rocznik.**

Nakładem Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych we Lwowie.

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: **Tadeusz Romanowicz.**

Po Zjeździe.

W dzisiejszym numerze kończymy druk protokołu tegorocznego Zjazdu delegatów. Z protokołów dowiedzą się Czytelnicy szczegółowo o zapadłych na Zjeździe uchwałach i o przeprowadzonych dyskusyach nad poszczególnemi przedmiotami porządku dziennego. Możemy więc uchwał tych w niniejszym artykule nie powtarzać a poprzestać na skreśleniu ogólnego wrażenia i głównych wyników.

Co do wrażenia tego, to nie na naszym własnym tylko sądzie polegając — który może być stronniczy — ale na opinii ludzi, nie stojących tak blisko Związku i poraz pierwszy uczestniczących w Zjeździe — możemy stwierdzić, że wrażenie to było jak najlepsze. Z zupełnem uznaniem wyrażano się o duchu porządku, chętnej karności, solidarności, a zarazem o widocznem dążeniu do racyonalnego postępu i rozwoju naszych instytucyj i ich Związku. Dość powiedzieć — że przez cały czas obrad, tak na pełnych zebraniach jak i w licznych komisyach — nie było ani jednego dyssonansu, nie było zasadniczej rozterki, choć były i objawiły się różnice zapatrywań co do niektórych szczegółów. Ale te różnice nie doprowadziły ani razu do jakiegokolwiek rozstroju, mogącego trwały a szkodliwy ślad po sobie zostawić — a uchwały po większej części zapadały jednomyślnie. I nie była to ta bezmyślna zgoda, która bywa wynikiem umysłowego lenistwa. Uchwały zapadały na podstawie wniosków, przedtem w komisyach i poufnych naradach dokładnie omówionych.

Wydział Związku otrzymał od Zjazdu poważne wzmocnienie swego stanowiska. Sprawozdania jego przyjęto bez zarzutów — wnioski przez Wydział Zjazdowi przedłożone uchwalono z drobnemi raczej tylko do stylizacyi i sposobów wykonania — ale nie do istoty rzeczy odnoszącemi się zmianami. A przyjęcie do wiadomości z uznaniem dwóch głównych sprawozdań Wydziału — o całorocznych jego czynnościach i o przeprowadzonych lustracyach — sprawozdań, w których Wydział szczegółowo wykazuje, jakiemi zasadami kieruje się w tych czynnościach, jest utwierdzeniem Wydziału w tych jego dotychczasowych kierowniczych zasadach. Uchwaleniem budżetu na rok 1899 dano Wydziałowi do rąk środki do dalszego, intensywniejszego działania na tej drodze, bez równoczesnego podwyższenia wkładek od poszczególnych stowarzyszeń na rzecz Związku.

Są między uchwałami takie, które łatwiej uchwalić niż wykonać, które zatem mają na razie raczej formalną tylko, teoretyczną wartość. Do tych należy np. uchwała, ażeby dążyć do możliwego obniżenia stopy procentowej od udzielonych pożyczek. Wiemy, że wysokość stopy procentowej zależy od ekonomicznej i finansowej sytuacyi kraju, na co poszczególne instytucye kredytowe jakiegoś doraźnie działającego lekarstwa znaleźć nie mogą. Ale jeżeli one wszystkie wraz z centralną swą instytucyą, Związkiem, będą miały zawsze uwagę na to zwrócone, to w każdym razie da się osięgnąć obniżenie procentu do pewnej miary przynajmniej u tych stowarzyszeń, które mają rażąco wysoką stopę procentową.

Przeważna jednak większość uchwał ma znaczenie już nie tylko wskazania jakiegoś ogólnego kierunku, jakiegoś dalszego celu, do którego zmierzać należy — ale znaczenie praktycznych, bezpośrednio wykonalnych postanowień. Tu należy uchwała sprzeciwiająca się przyjmowaniu wkładek oszczędności przez Towarzystwa handlowe i wytwórcze — dalej polecenie Wydziałowi, by starał się o bardziej bez-

pośrednie zetknięcie stowarzyszeń zaliczkowych z handlowemi, ażeby, z zachowaniem wszelkich ostrożności współdziałać mogły w ważnej pracy nad zorganizowaniem handlu ludowego. Tu należy dalej sprawa działania przeciw zbyt licznie powstającym w naszym kraju stowarzyszeniom lichwiarskim, wyzyskiwawczym, rozmijającym się z zasadniczemi podstawami pracy naszych stowarzyszeń.

Sprawa kredytu włościańskiego, jaki był zamierzony przez Bank krajowy na podstawie pożyczek komunalnych — nie mogła w tym roku wydać innego wyniku, jak tylko odesłanie jej do Wydziału z wyraźną wskazówką, że musiałyby postanowienia co do tego kredytu uledz znacznym zmianom, jeżeli rzecz ta ma być przez stowarzyszenia podjęta i przeprowadzona bez straty — bo strat Towarzystwa ponosić nie mogą i nie powinne. Wiąże się z tem statystyka kredytu ludowego, którą stowarzyszenia mają prowadzić w przyszłości tak, ażeby mieć co roku obraz dokładny, jak nasze stowarzyszenia spełniają tę bardzo ważną część swego działania.

Ale najbardziej pocieszającym objawem było stanowisko, zajęte przez Zjazd wobec sprawy Banku Związkowego. Stowarzyszenia, które przed Zjazdem już subskrybowały więcej, niż statut Banku ściśle od nich wymaga, obecnie przez swoich delegatów oświadczyły gotowość dalszego energicznego poparcia subskrypcyi, ażeby można w jak najkrótszym czasie czynności Banku rozpocząć. Uchwalili też delegaci oprzeć się w tej sprawie na własnej tylko sile, nie szukając cudzych Bogów. Tą uchwałą stanął Zjazd na gruncie pomocy własnej — z którego naszym stowarzyszeniom schodzić nie wolno — a dał zarazem dowód, że tę solidarność mają delegaci nie na ustach tylko lecz w czynie, skoro subskrypcya w dniach Zjazdu od razu bardzo wysoko wzrosła, głównie deklaracyami samych delegatów. Oby to było dobrą, jak najlepszą wróżbą dla przyszłego rozwoju stowarzyszeń i ich Związku, które ideą solidarności żyją a wrazie jej zatracenia straciłyby też i wszelką racyę bytu.

PROTOKÓŁ

XXIV. zwyczajnego Walnego zgromadzenia

delegatów Związku

stow. zarob. i gosp. w Galicyi z W. Ks. Krakowskiem,

odbytego we Lwowie, w sali obrad Banku zaliczkowego (nowy gmach Banku, ulica Hetmańska 10.)

w dniach 5. i 6. listopada 1898 roku.

II. Posiedzenie w niedzielę dnia 6. listopada.

PORZĄDEK DZIENNY:

I. Sprawozdanie komisyi o czynnościach Wydziału w roku ubiegłym.
II. Sprawozdanie komisyi o lustracyach.
III. Sprawozdanie komisyi budżetowej o preliminarzu na rok 1899.
IV. Sprawozdanie komisyi bankowej.
V. Sprawozdanie komisyi handlowo-wnioskowej.
VI. Wybór sześciu kandydatów do Rady zawiadowczej Banku Związkowego w myśl §. 52. statutu Banku.
VII. Wybór uzupełniający w miejsce występujących z kolei członków Wydziału pp.: Biechońskiego Wojciecha, Bandrowskiego Alfreda, dra Lechowskiego Wiktora i Romanowicza Tadeusza na trzy lata i w miejsce p. Ludwika Halskiego na jeden rok.
VIII. Wybór komisyi kontrolującej do sprawdzenia rachunków na rok 1899.
IX. Oznaczenie miejsca przyszłego Walnego Zgromadzenia.
X. Zamknięcie Zgromadzenia.

Początek o godz. 9. min. 50 rano.

Otwiera posiedzenie przewodniczący, dr. Wurst, i przystępując do porządku dziennego, zaprasza wybrane na wczorajszem posiedzeniu komisye do zdania sprawy ze swych czynności.

ad 1. W imieniu komisyi wydziałowej zabiera głos delegat p. Trzecieski. Zaznacza on, że komisya, zbadawszy działalność Wydziału w roku ubiegłym, przychodzi do przekonania, że czynności Wydziału jak najlepsze skutki przynoszą i że Związek jak najpomyślniej się rozwija.

Podnosi dalej, że komisya podziela uwagi Wydziału Związku, w sprawozdaniu zawarte, co do stowarzyszeń, mających cechę lichwiarską i germanizacyjną i wyraża nadzieję, że Wydział Związku dołoży wszelkich starań, aby dalszemu szerzeniu się tych stowarzyszeń zapobiedz.

Wreszcie zaznacza, że komisya, zbadawszy szczegółowo sprawę kredytu włościańskiego za pomocą komunalnych pożyczek, Towarzystwom udzielanych, przyszła do przekonania, że w ten sposób, jak sprawa ta została zorganizowana, nie da się ona przeprowadzić z korzyścią dla włościan, a bez szkody dla Towarzystw zaliczkowych. Stosunek, przez Bank Krajowy Towarzystwom zaliczkowym zaproponowany, mógłby się dla sprawy taniego kredytu włościańskiego okazać znacznie pożyteczniejszym, gdyby 1. Towarzystwa nie potrzebowały realizować odrazu całej sumy, jaka im ma być w pożyczkach komunalnych udzielona, ale, żeby im do tej wysokości otwarto kredyt, z którego mogłyby w razie potrzeby korzystać, i 2. gdyby nie ograniczano wysokości procentu,

jaki Towarzystwa od pożyczek, udzielanych z kredytu tego włościanom, pobierać mają, ale dozwolono procent ten według stosunków miejscowych regulować. Towarzystwa natomiast poddadzą się co do tego działu swych czynności kontroli Wydziałów: krajowego i powiatowego, jeżeli ten ostatni pożyczkę komunalną poręczy, przez co jednak nie uchyla się w niczem kontroli Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

Ze statystyki Związku przekonywywa się komisya, że odsetki, pobierane w niektórych Towarzystwach są za wysokie i zaleca dążyć do zniżenia stopy procentowej.

Wkońcu imieniem komisyi stawia referent następujące wnioski:

1. XXIV. Walne Zgromadzenie poleca Wydziałowi Związku, aby wydał podręcznik, objaśniający te ustawy i rozporządzenia podatkowe, które odnoszą się do stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

2. XXIV. Walne Zgromadzenie zaleca na wniosek delegata, p. Trzecieskiego, Towarzystwom posiadającym znaczniejsze zapasy gotówki, aby przychodziły w razie nagłych wypowiedzeń z pomocą mniej zamożnym na termina krótkie i na każdorazowe zalecenie Związku.

3. XXIV. Walne Zgromadzenie, zapoznawszy się ze sprawozdaniem Wydziału, wyraża temu ostatniemu pełne i gorące uznanie wraz z podziękowaniem za wzorową i gorliwą dotychczasową jego działalność.

Przewodniczący nad powyższem sprawozdaniem otwiera dyskusyę, która się stopniowo ożywia.

Zabierają w niej głos następujący pp. delegaci: Sigericz, dr. Jabłoński, dr. Lechowski, Wiesiołowski, hr. Rey, Zamorski, sekretarz Związku Ulmer, Zauderer, Ehrlich, Zabierzowski i inni.

Po wszechstronnem omówieniu kwestyi, przewodniczący dyskusyę zamyka i poddaje pod głosowanie poszczególne wnioski. Wnioski od 1. do 3. przyjęto — a dalej uchwalono: *a)* polecić Wydziałowi energiczne przeciwdziałanie stowarzyszeniom lichwiarskim; *b)* zalecić stowarzyszeniom stateczne dążenie do zniżenia stopy procentowej; *c)* opinię komisyi w sprawie pożyczek komunalnych dla rozwoju kredytu włościańskiego, przekazać Wydziałowi Związku do dokładnego rozpatrzenia i porozumienia się z Dyrekcyą Banku krajowego.

ad II. Sprawozdanie komisyi lustracyjnej referuje p. delegat Kusiba i imieniem tej komisyi wnosi:

„XXIV. Zjazd Delegatów Towarzystw zaliczkowych i gospodarczych przyjmuje sprawozdanie lustracyjne za r. 1897 do wiadomości z podniesieniem zaleceń:

a) w kierunku mnożenia kapitałów zarodowych, a to — udziałów: przez ustawiczne uzupełnianie tychże drobnemi wpłatami i dopisywanie dywidend, — funduszu rezerwowego: przez należyte oprocentowywanie tegoż w obiegu, dopisywanie wartości kuponów etc., tworzenie potrzebnych specyalnych rezerw na możliwe straty i t. d.

b) dążenia do normalnego oprocentowania pożyczek przedewszystkiem w kierunku obniżki stopy procentowej.

c) czuwania nad spłatą wierzytelności u włościan, która, jak ogólny wynik zaznacza, jest normalną.

Walne Zgromadzenie przyjmuje starannie opracowane sprawozdanie lustratora, p. Domagalskiego, do wiadomości przy wynurzeniu temuż zasłużonego uznania za skuteczną i wytrwałą działalność.

Walne Zgromadzenie wyraża również podziękowanie p. J. Strzyżowskiemu, referentowi Banku krajowego za dodatnią pracę z okazyi współlustracyi Towarzystwom niesioną i wszystkim tym, którzy, jako delegaci Wydziału, lustracye przeprowadzali".

Wszystkie wnioski powyższe przyjęto bez dyskusyi.

ad III. Imieniem komisyi rewizyjnej p. Kowalewski referuje sprawę zamknięcia rachunków Związku za rok 1897 i oświadcza, że komisya znalazła księgi, rachunki i dokumenty w zupełnym porządku i na tej podstawie wnosi, ażeby Walne Zgromadzenie udzieliło Wydziałowi Związku absolutoryum z gospodarki finansowej i z rachunków za czas od 1. stycznia do 31. grudnia 1897.

Wniosek ten bez dyskusyi przyjęto.

Również bez żadnej dyskusyi przyjęto przedstawiony przez p. Kowalewskiego imieniem komisyi budżetowej następujący preliminarz budżetu na rok 1899:

Preliminarz na rok 1899.

A) Wydatki:

I.	Lokal	500	zł	— ct.
II.	Płace	7.840	„	— „
III.	Fundusz zaopatrz. i podatek .	479	„	50 „
IV.	*a)* Kierownictwo biura, redakcya	1.200	„	— „
	b) Koszta podróży członków Wydziału . . .	650	„	— „
V.	Koszta lustracyi . . .	1.800	„	— „
VI.	Nakład druków i ksiąg .	1.800	„	— „
VII.	Wydawnictwo czasopisma .	800	„	— „
VIII.	„ statystyki	850	„	— „
	do przeniesienia	15.919	zł.	50 ct.

Rachunki stowarzyszeń zaliczkowych
za miesiąc październik 1898.

Miejscowość i firma*)	Stan bierny							Kapitał obrotowy	Stan czynny			
	Udziały	fundusz rezerwowy	Wkładki	Pożyczki zaciągnięte	Saldo rachunku Banku kraj.	Saldo odsetek	Reszta pozycyi stanu biernego		Pożyczki udzielone	Koszta założenia ruchom. i admin.	Reszta pozycyi stanu czynnego	Gotówka
	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.
Bełz Tow. zalicz.	17824	8065	40035	10467	—	1356	—	77746	56366	1084	18706	1590
Biała Tow. kredyt. i oszczęd.	27772	3409	64181	51813	—	3979	331	151515	140939	3263	5447	1866
Biecz Tow. wzaj. kredytu	21141	362	74359	16952	2827	3034	3207	121882	107233	878	12392	1378
Bircza Tow. zalicz.	21956	7258	36128	57425	—	—	1464	124230	116671	1882	5036	641
Bochnia Tow. zal.	23331	2813	52749	—	—	4246	768	83906	76136	2262	4377	1132
Bołszowce Bank zal.	17343	3500	24101	17070	—	2435	941	65390	54803	1752	7984	850
Bołszowce Kasa zal. „Nadz.“	12375	3109	20377	8240	—	2521	3010	49632	41751	1869	5182	830
Borszczów Pow. T. zal. i oszcz.	12327	1405	10328	21482	1097	2034	43	48715	46526	1581	133	475
Brzesko Tow. zal.	59950	21306	170741	4000	—	12873	31326	300196	245198	3347	48883	2768
Brzostek Tow. zal.	6234	1118	21194	12663	—	1768	—	42977	40622	938	125	1292
Cieszanów Tow zal.	13565	5759	55161	19900	1393	—	367	96146	78501	2229	14407	1009
Chodorów Tow. zal.	2132	85	904	—	—	63	509	3693	2950	582	—	161
Czortków Tow. zal.	29687	3910	145744	—	—	7371	1013	187725	146752	1597	33641	5735
Dąbrowa Tow. zal	84902	29339	247949	13287	—	16450	8578	400505	362621	5146	29689	3050
Dębica Tow. wzaj. kredytu	54319	12692	287212	22435	1493	22568	5092	405811	385374	4568	12415	3454
Delatyn Bank zal. „Nadz.“	6471	1943	2129	27360	—	—	4	37907	27670	301	9254	682
Dobczyce St. poż. i oszcz. „Wz. p.“	7748	1831	12602	13750	—	239	—	36170	32085	1405	2280	400
Dobromil Tow. zal.	37188	6785	50251	6100	391	5355	1215	107284	99006	1759	5701	818
Drohobycz T zal.	50503	15934	219450	9950	—	13087	479	309404	291021	5295	11890	1198
Dubiecko Tow. zal.	19003	3587	37581	26058	—	3648	101	90278	83328	2190	3889	911
Dukla Tow. zalicz	27352	4645	101625	18839	2081	3978	1000	159521	146850	3482	6321	2868
Dynów Tow. zal.	15855	2833	91958	11219	—	2640	1252	125757	115313	1709	8702	32
Frysztak Tow. zal.	2775	140	19989	—	—	646	—	23550	22784	356	4	406
Gliniany Tow. zal.	43782	20252	120759	51669	2983	9701	2528	251670	221164	4450	24522	1533
Głogów Pow. T. zal	41668	14658	235953	17100	—	9526	385	319290	295365	2875	13060	7990
Gorlice Tow. zal.	112958	41331	512157	367019	—	38162	26391	1098017	1039788	10662	39216	8351
Grybów Tow. zal.	35495	16907	217399	13500	—	5234	1024	289558	277462	1784	7797	2515
Husiatyn Pow. T. z	14781	2819	75924	6750	580	5799	1871	108524	92723	3724	3985	8092
Jasło Tow. zalicz.	65580	31086	346350	80056	—	17337	84756	625165	507108	6781	110515	761
Jaworów Tow. zal.	41417	11078	131481	51010	208	—	1660	236853	206037	5293	21944	3579
Jordanów St. poż. „Praca i oszcz.“	22722	10933	79799	—	—	7075	118	120647	104013	1569	14170	895
Kalwarya zebrz. T. oszcz. i poż.	13967	873	67660	6100	—	6505	998	96104	92116	1320	966	1701
Kałusz Tow. zal.	23750	7938	57973	12150	—	283	894	102988	85601	1972	14421	994
Kamionka strum. Pow. T. zal.	23301	10458	115287	—	—	5103	6728	160877	131811	3376	24411	1279
Kolbuszowa T. z. „Szcz. Boże“	28433	13165	94282	21400	—	6853	6577	170711	159334	1589	6465	3323
Kraków Tow. zal.	105498	24215	372955	158670	—	24400	2763	688500	610285	13708	32447	32100
Kraków Tow. kred. ręk. i przem.	57159	17043	441305	27265	—	23938	2147	568857	519737	519737	7874	3357
Kraków Bank chrześcijański	4884	438	12316	5139	—	954	—	23726	22519	581	67	559
Krynica St. p. i osz. „Wz. pomoc“	17450	3207	71655	21650	—	2744	56	116762	109198	2435	1698	3432
Kulików Kasa zal. „Nadzieja“	10478	2526	9942	22600	—	—	1426	46972	41293	1958	2775	945
Kuty Mieszcz. Kasa zal. i oszcz.	2739	196	8952	—	—	402	—	11289	11481	240	568	—
Limanowa T. z. i ochr. włas. ziem.	73397	33371	110481	142716	3110	7105	2712	372893	337201	6108	28309	1275
Lisko Tow. zalicz.	51653	13037	309489	86093	1625	19636	—	482532	456753	6457	16544	3778
Lubaczów St. zal.	16173	2687	48916	18452	—	3350	195	89775	85869	1735	1824	346
Lubaczów Tow. kred. miejskie	53212	10426	45762	18929	—	560	420	129310	124490	3637	—	1182
Lwów T. z. urzęd. poczt.	38348	5129	26757	51900	—	4211	325	126671	121222	2425	1081	1943
„ Pow. Tow. zal.	15065	4116	69025	12300	—	—	—	100506	87641	1194	10183	1488
„ Tow. wzaj. kredytu	71899	6586	60377	61886	—	5322	937	207008	196128	4255	4928	1696
„ T. eskont. i zal	26375	6423	15450	19096	—	3886	6163	77392	62925	2615	10434	1418
Maków St. poż. „Wzaj. pom.“	65511	23436	173787	—	—	12348	382	275465	183044	4310	87802	310

*) Tylko wykazy nadesłane przed 10. każdego miesiąca znajdą w tabeli pomieszczenie.

Miejscowość i firma	Stan bierny							Kapitał obrotowy	Stan czynny			
	Udziały	fundusz rezerwowy	Wkładki	Pożyczki zaciągnięte	Saldo rachunku Banku kraj.	Saldo odsetek	Reszta pozycyi stanu biernego		Pożyczki udzielone	Koszta założenia ruchom. i admin.	Reszta pozycyi stanu czynnego	Gotówka
	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.
Mielec Tow. zal.	18603	2102	127628	12200	2412	—	5307	168252	161642	1782	904	3924
Mikołajów Kasa zal. „Nadzieja“	4444	1180	1570	13750	—	373	431	21748	20058	558	1036	97
Mikulińce Tow. zal.	980	422	565	4450	—	110	10	6537	6242	84	—	211
Milówka St. oszcz i poż. „Opat.“	16913	5679	39669	15040	70	83	424	77877	59589	168	16972	1149
Mościska Tow. zal.	34420	13338	93564	25520	—	1333	647	168822	149165	3773	14107	1776
Nadwórna Kasa zal.	32733	3362	60264	43126	1073	2017	—	142574	127556	1691	12990	336
Nisko Pow. Kasa zal. i oszcz.	4526	927	8021	2700	—	734	—	16909	15269	472	9	1158
Nowy Sącz K. zal.	62084	26733	29615	19500	—	17979	2482	42593	376553	2927	18900	6913
Obertyn Kasa zal. i oszczędn.	6046	1662	15185	8167	—	2605	593	34257	31332	2326	469	130
Oświęcim Tow. oszczęd. i poż.	97716	29145	353932	10925	1502	28434	—	521654	481478	2296	27364	10516
Pilzno Stow. oszczęd i poż	12987	7316	108865	13929	—	5132	2371	150601	140295	2415	7691	200
Podgórze St. p i o. „Wz. p.“	72283	27119	434534	81745	—	19401	3010	638092	620870	5738	1523	9961
Podhajce Tow. zal.	27491	5433	59490	13633	3045	5932	51	115075	109492	1668	1688	2221
Przemyśl K. zal. rzem. i rol.	110671	65134	283227	79650	—	17682	12844	569208	489308	9130	54012	16758
Radomyśl Stow. oszcz. i poż.	6878	3496	25162	13695	—	1596	8	50835	46286	1026	2472	1049
Radymno Kasa zal	14563	2903	22689	17825	—	2515	2152	62647	55681	1239	1853	3875
Radziechów T. zal.	56587	17572	153038	15000	—	9677	3842	255735	233572	4515	12187	5461
Rawa ruska Pow. K. zal. i oszcz.	10671	2260	48307	7900	892	3672	2800	76501	68565	806	5436	1695
Rohatyn Tow. zal.	20150	6094	64989	—	—	4900	3067	99200	72654	1380	24226	940
Rozdół Tow. zal.	4170	1097	4787	11984	—	138	340	22515	20549	1017	617	332
Rudki Tow. zal.	20802	7339	70568	21100	1412	1897	266	123383	111441	2194	8656	1093
Rudnik Kasa zal. i oszczęd.	9791	571	56795	—	—	2427	309	69893	63024	323	540	6006
Rymanów Tow. zal.	19352	14294	226101	34471	—	8324	95	302637	277140	3158	22274	66
Sambor K. z. rękodz. i roln	9778	3237	39849	26918	—	1383	891	82056	58699	21099	1631	628
Sądowa Wisznia K. z. „Nadz.“	16886	3804	12234	30920	—	1993	72	65909	62130	1699	844	1235
Sieniawa Tow. zal.	19037	16568	43379	—	—	4681	3823	87489	73697	1744	7432	4616
Skałat Tow. zal. i kredytowe	52062	15123	55411	93603	—	6362	1575	224136	201729	349	17860	4197
Skawina Tow. poż. i oszczędn.	9012	1561	28720	9666	—	2692	225	51876	50372	323	604	577
Sokal Tow. zalicz.	21599	17958	145104	27232	3659	6645	—	222196	175118	3137	41456	2485
Stanisławów Bank mieszcz.	97846	24903	308516	124039	—	22443	—	577747	553916	8172	9077	6581
Strusów Kasa oszczęd. i poż	15044	2091	39207	15057	—	3421	79	74896	70455	2758	79	1604
Stryj Tow. zalicz	42623	10818	93302	6000	2486	9987	6144	171360	143419	8639	15502	3800
Szczerzec T. K. zal.	9780	1806	14349	13870	—	—	78	39883	38197	592	892	202
Tarnobrzeg T. zal.	12416	10158	84765	30000	784	6107	1428	145658	138903	1032	3785	1728
Tłumacz St. kredyt. „Oszczędn.“	29396	8829	88068	20589	—	4950	—	151832	137326	3420	9338	1747
Turka Pow. T. zal.	15506	1871	56120	21461	1238	2509	—	99006	93473	2616	1158	1758
Ustrzyki dolne Tow. zalicz.	7761	1454	24320	26417	—	2435	118	62904	60309	1176	1403	16
Wiśnicz nowy Tow. poż. i oszcz.	6662	381	7165	6810	—	204	—	21222	19859	433	440	490
Zaleszczyki T. kr. „Wz. pom“	5564	629	6935	8450	—	1503	862	23943	20552	1310	1119	961
Zakopane Tow. zal.	8825	2122	94400	4493	—	5045	—	114886	104858	816	6471	2740
Zbaraż Tow. zal.	28429	18114	59506	25800	1663	—	13158	144670	130327	2380	7631	4332
Złoczów Kasa zal.	14401	5800	36020	20620	—	1050	203	78094	72490	2680	1136	1788
Złoczów Tow. zal.	97965*)	—	202501	—	—	11587	4904	316957	277923	4235	32295	2504
Żmigród Tow. zal.	5123	766	16049	11657	—	1081	536	35211	32392	1265	200	1354
Żółkiew Kasa zal. i oszczędn.	27645	23026	18485	75225	1907	—	2125	148412	130259	5082	10289	2783
Żydaczów Pow. K. zal. i oszcz.	7115	3046	107762	4772	383	2167	969	126214	105895	2366	11191	6763

*) Pozycya ta obejmuje udziały i fundusz rezerwowy.

	z przeniesienia	15.919 zł. 50 ct.
IX.	Wydatki biurowe	300 „ — „
X.	Spłata długu	480 „ — „
XI.	Biblioteka	50 „ — „
XII.	Fundusz dyspozycyjny	530 „ 50 „
	Razem	17.280 zł. — ct.

B) Dochody:

I.	Wpisowe	100 zł. — ct.
II.	Wkładki stowarzyszeń	12.000 „ — „
III.	Zwrot kosztów lustracyi	100 „ — „
IV.	„ zaliczek na place	180 „ - „
V.	Sprzedaż druków	2.300 „ - „
VI.	Wydawnictwo czasopisma	1.200 „ — „
VII.	„ statystyki	800 „ — „
VIII.	Dochody nadzwyczajne	600 „ — „
	Razem	17.280 zł. — ct.

Dodatkowo podaje tenże referent do wiadomości i zatwierdzenia zmiany statutu Funduszu zaopatrzenia funkcyonaryuszów stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych, uchwalone na odbytem dnia poprzedniego Walnem Zgromadzeniu członków tegoż funduszu. Zaznacza on, że według brzmienia §. 18. statutu, do zmiany, któraby miała na celu podwyższenie wpłat, przez stowarzyszenia na korzyść funkcyonaryuszów wnoszonych, potrzebne jest przyzwolenie Walnego Zgromadzenia Delegatów Związku stowarzyszeń. Na tej podstawie wnosi o przyzwolenie na następującą zmianę:

W miejsce §. 5. alinea *d)* ust. A., B, C.:

„*d* uczestnicy, będący funkcyonaryuszami stowarzyszeń, które równocześnie do funduszu zaopatrzenia przystąpią, obowiązani będą zapłacić wpisowe w wysokości 2% poborów służbowych“.

Analogicznie do §. 6. lit. *b)*.

do obecnego brzmienia tego ustępu: „wpłaca do kasy funduszu zaopatrzenia corocznie tyle, ile wkładki urzędników jego, razem wzięte, uczynią, a to w takich ratach, w jakich wkładki od funkcyonaryuszów wpływają“ dodać: „tudzież wpisowe, w wysokości oznaczonej w §. 5. lit. *d)*.

Zmianę tę po przemówieniu sekretarza Związku p. Ulmera jednogłośnie zatwierdzono.

Następnie przewodniczący odczytuje telegramy:

od bawiącego w Wiedniu prezesa Związku, p. Stanisława Szczepanowskiego, który usprawiedliwia swą nieobecność na Zgromadzeniu terminem sądowym.

od dra Kusztelana dyrektora Banku związkowego z Poznania treści następującej: „Dziękując za wielce zaszczytne dla mnie zaproszenie, z którego dla ważnych zajęć korzystać nie mogę, przesyłam Szanownemu Walnemu Zgromadzeniu Delegatów, życzenia jak najobfitszego plonu obrad“.

od dra Molickiego z Krakowa: „Założycielom Banku związkowego życzenia pomyślności przesyła dr. Molicki“.

Przed przystąpieniem do następnego punktu porządku dziennego przewodnictwo obejmuje p. radca Jabłoński i udziela głosu sprawozdawcy komisyi bankowej.

ad IV. Referent p. radca Łaski przedstawia imieniem komisyi bankowej następujące rezolucye i wnioski:

Wobec faktu, że dotychczasowa subskrypcya stowarzyszeń wydała nadspodziewany rezultat, że oprócz dowodu znakomitej organizacyi i zrozumienia potrzeby jednoczenia się, Towarzystwa dały dowód solidarności i dążenia do zupełnej niezależności, uzasadnioną jest nadzieja, że cały kapitał akcyjny, potrzebny do wprowadzenia w życie akcyjnego Banku związkowego, zebrany zostanie w drodze subskrypcyi przez Towarzystwa, do Związku należące, tudzież przez ich członków i że nie zajdzie potrzeba uciekania się o pomoc do obcych instytucyj finansowych.

Wobec takich rezultatów powinny Towarzystwa objąć całą subskrypcyę akcyj Banku związkowego bądź przez podwyższenie subskrypcyi, bądź przez pozyskanie prywatnych subskrybentów z uwagi na to, że prywatna subskrypcya dotychczas wcale nie była podjętą, a śród członków Towarzystw prowadzona, mogłaby poważne wykazać rezultaty.

Opierając się na tem komisya bankowa wnosi:

Walne Zgromadzenie raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi Związku:

1 Zaprosić Zarządy Towarzystw, do Związku należących, aby poczyniły jak najdalej idące starania celem pozyskania jak największej ilości nabywców akcyj w gronie swoich członków i poczyniły im w tym celu możliwe ułatwienia.

2. Zaprosić Zarządy Towarzystw, do Związku należących, aby zachęcały swoich stałych funkcyonaryuszów do wzięcia przez nich jak najżywszego udziału w subskrypcyi i ułatwiły im to w odpowiedni sposób

3. Oznaczyć ostateczny termin do zebrania subskrypcyi na dzień 31. grudnia 1898 r.

Komisya bankowa wyraża przytem zdanie, że byłoby pożądanem, celem przyspieszenia subskrypcyi, w wypadkach, gdzie tego zajdzie potrzeba, wysłać delegatów do pojedynczych Towarzystw, dla bliższego poinformowania ich o celu i zadaniach akcyjnego Banku związkowego.

Pożądanem byłoby również, zdaniem komisyi, za pomocą stosownych artykułów w pismach codzien-

nych zapoznać publiczność z celem i zadaniami Akcyjnego Banku Związkowego".

Wszystkie wnioski powyższe przyjęto jednogłośnie.

ad V. Referent komisyi mięszanej, handlowo-wnioskowej, p. hr. Mikołaj Rey, imieniem tej komisyi stawia następujący wniosek:

a) „Wydział Związku wniesie petycyę do Sejmu krajowego z prośbą o użycie wszelkich środków, ażeby tak za pomocą szkół zawodowych, jako też ogólne wykształcenie dających — wiadomości w zakresie ekonomii handlowej w społeczeństwie naszem rozpowszechniać".

Wniosek ten przyjęto.

b) Przyjęto również w całej rozciągłości wniosek lustratora p. Domagalskiego co do prowadzenia statystyki kredytu włościańskiego, postawiony imieniem Wydziału na pierwszem posiedzeniu.

c) Następnie imieniem tej samej komisyi zabiera głos p. dr. Prażmowski, oświadczając, że komisya zaleca w pełnej treści wniosek Wydziału, referowany przez p. sekretarza Ulmera o nie przyjmowaniu wkładek oszczędności przez stowarzyszenia wytwórcze i handlowe.

Nad sprawą tą rozwija się dyskusya, a po przemówieniu pp. Horoszkiewicza, Sokołowskiego i obszernem wyjaśnieniu p. Ulmera, Zgromadzeni jednogłośnie uchwalają ten wniosek.

d) Przyjęto wreszcie wniosek wczorajszy p. dra Prażmowskiego co do przekazania Wydziałowi do rozpatrzenia sprawy pośrednictwa Towarzystw zaliczkowych w sprzedaży artykułów rolniczych Związku handlowego kółek rolniczych w Krakowie.

ad VI. Przewodniczący oświadcza, że wobec przyjęcia wniosków, postawionych przez komisyę bankową, punkt obecny, dotyczący wyboru 6 członków Rady zawiadowczej przyszłego Banku związkowego, spada z porządku dziennego.

ad VII. Przewodniczący zarządza wybór uzupełniający w miejsce występujących z kolei członków Wydziału, pp. Biechońskiego, Bandrowskiego, dra Lechowskiego i Romanowicza na trzy lata.

Wszystkich czterech wybrano ponownie przez aklamacyę.

Z kolei przystąpiono do wyboru członka Wydziału w miejsce p. Ludwika Halskiego na rok jeden.

W głosowaniu kartkami wybrano 36 głosami p. dra Prażmowskiego Adama.

ad VIII. Do komisyi rewizyjnej wybrano przez aklamacyę pp. Franciszka Kuczyńskiego, Izydora Kowalewskiego i dra Adolfa Wursta.

ad IX. Sprawę oznaczenia miejsca przyszłego Walnego Zgromadzenia porusza p. dr. Lechowski. Kładzie on nacisk na potrzebę łączności z kresami i p ddaje myśl odbycia Zgromadzenia w Czerniowcach lub w Białej. Wniosek ten spotyka się z ogólną sympatyą, że jednak sprawy z góry bez porozumienia się z czynnikami miejscowemi rozstrzygnąć nie można, Zgromadzenie przekazuje ją Wydziałowi, który wedle uznania swego postąpi.

Na tem rozprawy zamknięto.

Zastępca przewodniczącego, p. radca Jabłoński, oświadcza, że porządek dzienny został całkowicie wyczerpany, poczem przewodniczący, dr. Wurst, zabiera głos i w serdecznych słowach dziękując zgromadzonym za ich trudy i pracę, ogłasza zebranie za zamknięte.

Delegaci na wniosek dra Lechowskiego dziękują całemu Prezydyum w szczególności obydwom pp. przewodniczącym za prowadzenie obrad, które dzięki umiejętnemu przewodnictwu, odbyły się we wzorowym porządku.

Sejmik Związku Spółek Wielkopolskich.

W Śremie odbył się w dniach 27. i 28. września b. r. doroczny Sejmik Związku Spółek zarobkowych i gospodarczych na Poznańskie i Prusy Zachodnie. Z członków Patronatu byli obecni: Patron ks. Wawrzyniak, dr. Rzepnikowski, Więckowski, Thiel i dr. Kusztelan. Delegatów przybyło 96, reprezentujących 61 spółek. Po powitaniu obecnych przez Dyrektora miejscowego spółki i przez ks. Wawrzyniaka, wybrano przewodniczącym — a jak tam nazywają „marszałkiem" — p. Stefana Cegielskiego, zastępcą p. Marwicza, sekretarzem ks. Jachowskiego a zastępcą p. Bonina.

Po wyborze kilku komisyi, ks. Patron Wawrzyniak przedkłada Sejmikowi sprawozdanie za rok ubiegły objaśniając w obszerniejszem przemówieniu drukowane sprawozdanie Związku za rok 1897.

Za przedłożone sprawozdanie zebrani wyrażają ks. Patronowi podziękowanie odstępując od wszelkiej dalszej dyskusyi.

Marszałek wzywając poszczególne komisye do pracy solwuje posiedzenie do dnia jutrzejszego.

Na następnem posiedzeniu, z dnia 28. września na wezwanie Marszałka referuje w imieniu odnośnej komisyi p. dr. Plewkiewicz o rachunkach kasy Związku, o wnioskach i o zwolnieniu od składek.

Kasie Patronackiej udziela Sejmik pokwitowania i zwalnia 7 zalegających Spółek od składek.

Przy sprawie unormowania składek do kasy Związku wszczęła się dłuższa i ożywiona dyskusya, w której przeważało życzenie, ażeby przy opłacie

$1\frac{1}{2}\%$ z czystego zysku ustanowiono maximum na 200 m. Na propozycyą jednakże p. Wice-patrona wszyscy cofnęli swoje wnioski i Sejmik normuje składki na $1\frac{1}{2}\%$ z czystego zysku przy maximum 250 m.

Następnie rozwodzi się ks. Patron nad sprawą podwyższenia akcyi i zmiany ustaw Banku Związku Spółek zarobkowych i stawia następującą rezolucyą:

„Sejmik uznaje racyę podwyższenia akcyi Banku Związku Spółek do wysokości jednego miliona marek.

Sejmik wzywa Bank Związku, aby tenże zmienił odpowiednio statuta zapewniając przewagę Spółkom, którym Sejmik poleca, ażeby w myśl dawnej uchwały wzięły akcye najmniej do wysokości jednej dziesiątej własnego majątku t. j. funduszu i udziału“.

Po przeprowadzeniu dyskusyi Sejmik rezolucyę powyższą jednogłośnie przyjmuje.

Pan Więckowski referuje o datowaniu weksli co do daty płatności i odnawiania weksli, stawiając następującą rezolucyą:

„Ze względu na interes tak Spółki jak i porę czycieli zaleca się, ażeby weksle znajdujące się w posiadaniu Spółek nosiły datę wystawienia i płatności“.

„Przy wekslach z jednym podpisem, gdzie na pewność służy podkładka pupilarnej pewności, wypełnienie weksla nie jest konieczne“.

Rezolucye te bez dyskusyi przyjęto.

Następnie mówi p. Wice-patron o „liście członków“, przypominając, ażeby listy spółkowe zgadzały się zupełnie z listami oddawanemi do sądu, i ażeby na deklaracyach wystąpienia żadnych uwag nie robiono.

Pan Więckowski rozwodząc się na temat: „Kto odpowiada za uchybienia przy stemplach wekslowych“ — stawia rezolucyą:

„Zaleca się Spółkom dokł dne zapoznanie się z przepisami prawa państwowego z dnia 16. czerwca 1869. Pośrednictwo w tej sprawie pisma dla Spółek przeznaczonego, t. j. „*Poradnika*“ jest pożądane“, którą to rezolucyą po dalszem objaśnieniu ks. Patrona jednogłośnie przyjęto.

W sprawie książkowania „akcyi“ i rachunków z „bankami“ zabiera głos p. Wice-patron zalecając do zastosowania tego co już w zeszłorocznym lipcowym numerze „*Poradnika*“ wyjaśnił.

Po krótkiej pauzie zabrał znowu głos p. Wice-patron w sprawie zaliczek procesowych. W wykładzie swoim poleca p. referent zakładanie osobnych kontrolek kosztów procesowych

O „czekach“ miał obszerny wykład ks. Patron, objaśniając, jak wielkiem środkiem oszczędności są czeki. Życzyćby wypadało, ażeby prawodawstwo więcej i dokładniej sprawą czeków się zajęło.

Ks. Patron zachęca Spółki do zaprowadzenia czeków. Wykład wywołał długą dyskusyą, w której wszyscy za pożytecznością czeków się oświadczyli; zarazem poproszono prasę, ażeby szersze warstwy społeczeństwa z znaczeniem i pożytkiem czeków zaznajomiła.

Następnie referował p. Wice-patron w zastępstwie p. Głębockiego o „zabezpieczeniu członków Zarządu i urzędników Spółek“. Wkońcu nastąpiły dyskusye bez uchwał. Pan Marszałek daje pogląd na cały przebieg Sejmiku i solwuje posiedzenie.

Zgromadzenie dziękuje Marszałkowi za przewodnictwo.

Rozmaitości.

— **Stypendya dla rękodzielników.** Wydział krajowy ogłasza konkurs na stypendya po **300 do 500 zł.** z fundacyi imienia Feliksy Maryi 2-im. z hr. Golejewskich Czarkowskiej dla rękodzielników i przemysłowców, pochodzenia polskiego, w kraju zawód rękodzielniczy lub przemysłowy podejmujących, którzy zawodowo już uzdolnieni pragną dalej odbywać studya zawodowe i praktykę w zagranicznych szkołach, albo zakładach rękodzielniczych lub przemysłowych, a to w celu uzupełnienia i rozszerzenia nabytych wiadomości fachowych i praktycznego wydoskonalenia się.

Liczbę i wysokość stypendyów tych oznaczy Wydział krajowy później. Prawo ich rozdawnictwa służy Tadeuszowi Czarkowskiemu-Golejewskiemu, podania jednak wnosić należy wprost do Wydziału krajowego najdalej do dnia 5. grudnia 1898.

Bliższych szczegółów udzieli interesowanym wrazie potrzeby biuro Związku.

Z tejże Fundacyi będą także udzielane przemysłowcom pożyczki na zakładanie nowych warsztatów. Dochód Fundacyi dzieli się na dwie równe połowy, z których jedna ma iść na stypendya, druga na pożyczki. Obecnie każda z tych dwóch połów ma wynosić około 5.300 zł. Będą one także rozdawane za konkursem.

Z I. Związkowej Drukarni we Lwowie, ul. Lindego l. 4.